

Współpraca oparta na empatii

Jacek Jakubowski

Cywilizacyjny przełom

***... jesteśmy ostatnią generacją starej cywilizacji,
a zarazem pierwszym pokoleniem nowej.
Dlatego wiele naszych osobistych lęków,
niejasności i uczuć zagubienia rodzi się
z konfliktu, który rozgrywa się w nas samych
i w instytucjach naszego życia.***

A. i H. Toffler, *Budowa nowej cywilizacji.*

Cywilizacyjny przełom

Jest to konflikt pomiędzy umierającą cywilizacją drugiej fali a wynurzającą się cywilizacją, która domaga się dla siebie miejsca. Jeżeli raz to zrozumiemy, wtedy wiele bezsensownych na pierwszy rzut oka wydarzeń ukáže swą głęboką treść. Zaczną się odstawiać zarysy wielkiego wzorca przemian.

A. i H. Toffler, *Budowa nowej cywilizacji.*

Lider partnerski

**Tradycyjne podejście: lider na górze –
dominuje, decyduje, ocenia**

**Podejście nowe: lider wspiera, uruchamia
przestrzeń dialogu i współpracy**

Lider w nowej cywilizacji

Autorytet hierarchiczny, wykorzystywany tradycyjnie w zachodnim modelu zarządzania, sprzyja kształtowaniu się postawy **ugody, a nie zaangażowania.**

Peter Senge

Lider integrujący

Dwa znaczenia

- **Lider zintegrowany – pracujący w oparciu o emocje i myślenie, obie półkule mózgowe, dojrzałą empatię**
- **Lider tworzący zintegrowaną wspólnotę zadaniową, czyli zespół**

Lider uczący się

Buduje autorytet na tym, że w czymś się specjalizuje i na tym, że wielu rzeczy nie wie – uczy się od innych

Ma świadomość, że wiedza, na której w tym momencie opiera swoje działanie, za chwilę może przestać być aktualna

Lider sieciujący

Kluczem do powodzenia w sieci jest
„wzajemność i zaufanie”

Jeremy Rifkin

Lider świadomy swoich mocnych stron

W gospodarce opartej na wiedzy sukces przypada w udziale tym, którzy dobrze znają samych siebie, swoje **mocne strony**, system wartości oraz metody i styl pracy.

Peter Drucker

Lider holistyczny

Przełom XX wieku przyniósł odejście od liniowej i mechanistycznej koncepcji świata, lansując koncepcję ekologicznego holistycznego, dynamicznego i nierozdzielnie połączonego systemu, w którym wszystkie elementy są powiązane i wywierają na siebie wpływ.

STEPHANIE PACE MARSHALL

Lider koordynujący samodzielne działania

„Prawdziwą rewolucją społeczną, którą nadal przeżywamy, jest przejście od życia organizowanego przez kogoś innego (...) do świata, w którym wszyscy będziemy musieli **sami zająć się własnym losem.**

Charles Handy

Lider empatyczny

- Świadomy własnych emocji, umiejący działać w oparciu o nie, a nie być przez nie „zalewany”
- Używający empatii do rozwijania sztuki koncentracji, uważnego słuchania i rozumienia innych
- Budujący przywództwo oparte na szacunku i partnerskich relacjach

Lider empatyczny

Wygląda na to, że pochłania nas pasja rozumowania, popęd, który rodzi się w jądrze mózgu, przenika inne elementy układu nerwowego i ujawnia się w postaci uczuć lub nie uświadamianych mechanizmów ukierunkowujących podejmowanie decyzji.

Antonio R. Damasio „Błąd Kartezjusza. Emocje, rozum i ludzki mózg”

Lider empatyczny

Umysł – od umysłu praktycznego do teoretycznego – prawdopodobnie opiera się na zawładnięciu owym wrodzonym popędem, przypominającym opanowanie rzemiosła czy sztuki. Gdy popęd zniknie, nie osiągniesz nigdy mistrzostwa. Lecz samo posiadanie go nie czyni cię mistrzem.

Antonio R. Damasio „Błąd Kartezjusza. Emocje, rozum i ludzki mózg”

Lider empatyczny

Akceptacja znaczenia uczuć dla procesu rozumowania nie oznaczałaby, iż rozum stałby się mniej istotny niż uczucia, że powinien zostać odsunięty na dalszy plan i że powinniśmy zaniechać jego pielęgnacji

Antonio R. Damasio „Błąd Kartezjusza. Emocje, rozum i ludzki mózg”

Lider empatyczny

Wręcz przeciwnie, zdając sobie sprawę z tak wielkiej roli uczuć, możemy wykorzystać pozytywne strony ich wpływów i zredukować potencjalne zagrożenia z ich strony.

Antonio R. Damasio „Błąd Kartezjusza. Emocje, rozum i ludzki mózg”

Lider empatyczny

Słuchaj! Prosiłem cię tylko, żebyś mnie wysłuchał; nie żebyś coś mówił, czy robił – tylko żebyś mnie wysłuchał... Potrafię działać sam. Nie jestem bezradny. Może zniechęcony i niepewny, ale nie bezradny. Gdy robisz za mnie coś, co mogę i muszę zrobić sam, potęguje to moje obawy i poczucie niższości.

Dr Med. Ralf Roughton

Lider empatyczny

Gdy jednak uznasz, że czuję to, co czuję, bez względu na to, jak bardzo jest to irracjonalne, mogę przestać cię przekonywać i skupić się na zrozumieniu, co kryje się za tym irracjonalnym uczuciem. A gdy to się wyjaśni, odpowiedzi staną się oczywiste i nie będą potrzebował rady.”

Dr Med. Ralf Roughton

Lider empatyczny

Mówiąc prosto - na poziomie najbardziej podstawowym i praktycznym - przywództwo polega na komunikowaniu ludziom ich wartości i potencjału tak wyraźnie, że sami zaczynają je w sobie dostrzegać.

Stephen R. Coveym „8. Nawyk”